

LESTIPS

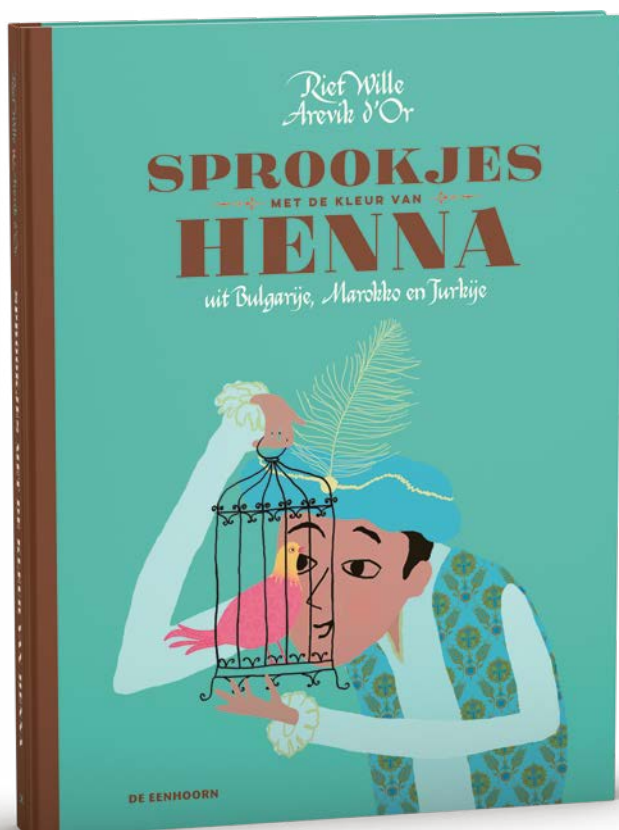
— bij —

SPROOKKJES

— MET DE KLEUR VAN —

HENNA

uit Bulgarije, Marokko en Turkije

Over het boek:

Duik in de magische wereld van sprookjes uit Turkije, Marokko en Bulgarije. De sprookjes zijn geschreven in een eenvoudige, maar toch sprankelende taal en verschillende stukjes staan op rijm. Zo worden voorlezen en zelf lezen nog leuker! Het boek is bijzonder bedoeld om te worden voorgelezen door ouders met een migratieachtergrond.

Over deze lestips:

Deze lestips focussen op diversiteit en multiculturaliteit. Ze laten kinderen nadenken over de verschillen tussen verhalen, sprookjes en gebruiken in verschillende landen. De lestips hebben ook een duidelijke focus op taal, voor de beginnende lezer: er wordt gespeeld met rijm, met moeilijke woorden, met de opbouw van een verhaal ...

Thema's: sprookjes, multicultureel

Doelgroep: 2de, 3de en 4de leerjaar / groep 4, 5 en 6

Over de auteur:

Riet Wille is opgegroeid in Lochristi en woont in Gent. Ze werkte als logopediste met kinderen die moeite hebben met lezen. Ze schrijft boeken voor eerste lezers en poëzie. Ze heeft een voorkeur voor teksten op een laag AVI-niveau, en steekt haar boeken vol raadsels, rijmpjes en taalspelletjes. Ze werkt ook mee aan 'Dichter', een tijdschrift van Plint met kinderpoëzie. Ze schrijft regelmatig teksten voor verschillende educatieve uitgeverijen. Riet is al bekroond met de Boekenleeuw, een Boekenwelp en een Vlag en Wimpel. www.rietwille.be

Over de illustrator:

Arevik d'Or is illustrator, animator en geeft workshops. Met haar debuut, het interactieve alfabetboek 'Giro', won ze een White Raven. Ze experimenteert graag met verschillende technieken. Verbeelding en een beetje magie staan er altijd in centraal. www.arevikdor.com

Instap: verhalen uit alle landen

De verhalen uit ‘Sprookjes met de kleur van henna’ komen uit verschillende landen: Turkije, Marokko en Bulgarije. Hou een gesprek over deze landen. Kennen de kinderen deze landen? Zijn er kinderen van wie de familie uit dat land komt? Zijn er kinderen al naar deze landen op reis geweest? Wat is er daar anders dan bij ons (de munt waarmee je betaalt, het klimaat, het landschap, het eten ...)? Ga kort even in op het eten, als dat mogelijk is: is het eten op reis (of thuis) soms anders, vinden de kinderen dat leuk of niet?

Laat de kinderen daarna bijlage 1 en bijlage 2 invullen en bijlage 3 bespreken.

Extra tip: print de kleurplaten met henna-lijntekeningen uit het boek, die je gratis vindt op www.eenhoorn.be. Laat de kinderen deze inkleuren, beschilderen, bekleven, ...

Activiteit 1: Namen noemen

In het boek ‘Sprookjes met de kleur van henna’ komen heel wat Bulgaarse, Marokkaanse en Turkse namen voor.

Als je nieuwe vrienden ontmoet, klinken hun namen eerst vreemd. Maar na een poosje vind je die heel gewoon. Overloop een aantal namen uit het boek en vraag de kinderen naar hun reacties: welke namen vinden ze mooi? Hebben zij al eens een naam voor iets of iemand gekozen, bijvoorbeeld een pop of een huisdier? Vonden ze dat moeilijk of makkelijk? Welke naam uit het boek zouden ze willen kiezen voor een nieuwe knuffel?

Ga dan op onderzoek uit: uit welke landen komen de namen van kinderen uit jouw klas? Lijst dit op in bijlage 4.

Activiteit 2: Praten in rijm

In verschillende verhalen in het boek zijn er stukken spreektekst die op rijm staan. Laat de kinderen een van de sprookjes uit het boek, of een sprookje dat ze zelf kennen, naspelen in kleine groepjes. De verteller mag ‘gewoon’ praten, maar de personages moeten alles wat ze zeggen op rijm zeggen. Laat de groepjes hun korte toneelstukjes aan elkaar presenteren.

Extra tip: in het boek ‘Troon zoekt kroon’ vind je nog meer sprookjes met stukjes rijm.

Eindtermen

Mens en Maatschappij – Mens

- 1.1 *De leerlingen drukken in een niet-conflictgeladen situatie, eigen indrukken, gevoelens, verlangens, gedachten en waarderings spontaan uit.*

Eindtermen

Sociale vaardigheden

- 1.2 *De leerlingen kunnen in omgang met anderen respect en waardering opbrengen.*

Eindtermen

Nederlands – Taalbeschouwing

- 6.5 *Met het oog op doeltreffende communicatie kunnen de leerlingen in voor hen relevante en concrete taalgebruikssituaties en op hun niveau bij de eindtermen Nederlands reflecteren op een aantal aspecten van het taalsysteem.*

Eindtermen

Muzische vorming – Drama

- 3.5 *De leerlingen kunnen ervaringen, gevoelens, ideeën, fantasieën ... uiten in spel.*
- 3.6 *De leerlingen kunnen een aan de speelsituatie aangepaste en aangename spreektechniek ontwikkelen (articulatie, adembeheersing, tempo, toonhoogte) en verschillende verbale en non-verbale spelvormen improviseren.*

Activiteit 3: Rituelen

Voor belangrijke gebeurtenissen in het leven organiseren mensen vaak een ritueel. Zo heeft een trouwfeest heel wat rituelen. Die kunnen van land tot land verschillen. Welke rituelen herkennen de kinderen in 'Eet mijn bontjas op'?

- De handen van de bruid worden versierd met henna.
- De vingers van de bruid worden in een verband gewikkeld.
- De bruid huilt om afscheid te nemen van haar jeugd en onschuld.
- De bruidegom danst om afscheid te nemen van zijn jonge jaren.
- Er worden verzen uit de Koran gelezen en naar het paar geblazen.
- Er is een feestmaaltijd.
- ...

Kennen de kinderen nog andere huwelijksrituelen, uit andere landen? Laat hen voorbeelden verzamelen thuis, bijvoorbeeld door dit te vragen aan hun ouders, grootouders, familie, buren, ...

De volgende dag mogen ze om beurt een huwelijksritueel vertellen of uitbeelden.

Activiteit 4: Woord voor woord

Op het einde van het boek staan een aantal moeilijke of onbekende woorden uitgelegd. Je vindt deze als fiches in bijlage 5. Print de fiches, knip ze uit en schrijf het kernwoord op de achterkant. Leg ze in de leeshoek bij het boek, zodat kinderen ze gemakkelijk kunnen raadplegen terwijl ze lezen. Daarnaast kan je ze ook gebruiken om een memory-spel te spelen (woord koppelen aan uitleg) of als 'inspiratiekaart', waarbij de kinderen een eenvoudig verhaal moeten uitschrijven over dat woord. Verzamel de zelfverzonnen verhalen in een 'henna-boekje' en leg dit vrij beschikbaar in de leeshoek.

Activiteit 5: Sprookjespuzzel

In bijlage 6 vind je nog een extra sprookje, met illustratie. Je kan dit sprookje gebruiken als 'preteaching', bijvoorbeeld door het voor te lezen of het los aan te bieden in de leeshoek. Zo kan je het gebruiken als 'voorproefje' voor het volledige boek.

Je kan het ook gebruiken om een sprookjespuzzel te maken. Verdeel de klas bijvoorbeeld in groepjes van 4 of 5 kinderen, en print het sprookje voor elk groepje af. Knip het sprookje in evenveel stukken als er kinderen in het groepje zijn. Kunnen de kinderen het sprookje terug in de juiste volgorde samenpuzzelen?

Afronding

Besprek samen met de kinderen de verschillende verhalen die jullie door het boek hebben leren kennen. Welke verhalen vonden ze het mooist? Welk personage is hen bijgebleven? Maar ook: welke verhalen vonden ze het vreemdst of het moeilijkst? Wat vonden ze grappig of anders dan ze gewoon zijn? Waren er verhalen die sommige kinderen al kenden? Waren er dan delen van het verhaal anders dan de versie die zij kenden? Vinden de kinderen het makkelijk of moeilijk om een verhaal in hun eigen woorden samen te vatten of na te vertellen?

Eindtermen

Mens en maatschappij

2.8 De leerlingen kunnen illustreren dat verschillende sociale en culturele groepen verschillende waarden en normen bezitten.

Eindtermen

Nederlands – Lezen

3.5 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) de informatie ordenen die voorkomt in: voor hen bestemde verhalen, kinderromans, dialogen, gedichten, kindertijdschriften en jeugencyclopedieën.

Eindtermen

Nederlands – Schrijven

4.4 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren): voor een gekend persoon een verslag schrijven van een verhaal, een gebeurtenis, een informatieve tekst.

Eindtermen

Nederlands – Lezen

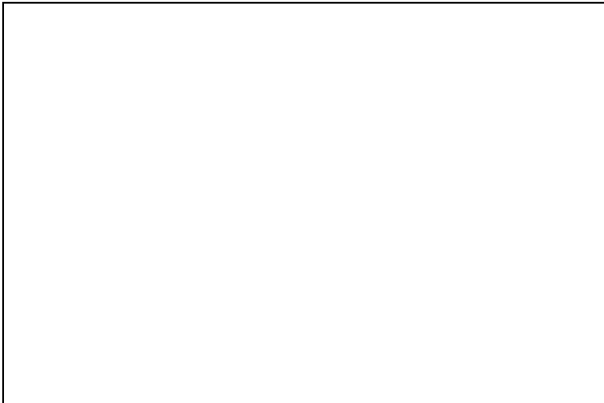
3.5 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) de informatie ordenen die voorkomt in: voor hen bestemde verhalen, kinderromans, dialogen, gedichten, kindertijdschriften en jeugencyclopedieën.

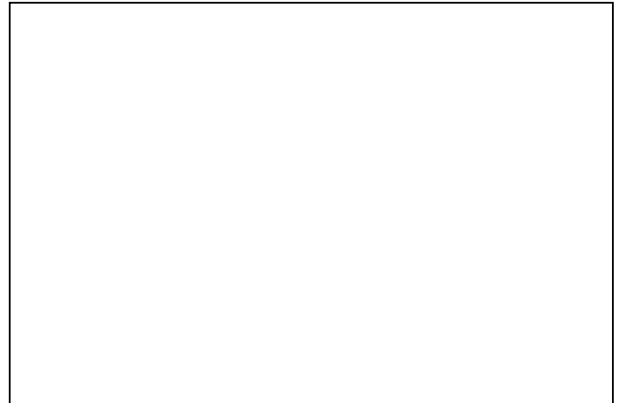
Bijlage 1: MIJN LAND MET VLAG EN WIMPEL

Zoek op welke vlaggen bij deze landen horen. Teken die vlag en geef ze de juiste kleur.
Schrijf onder de vlag de naam van de munt waarmee de mensen in dat land betalen.

Bulgarije

munt: .....

Marokko

munt: .....

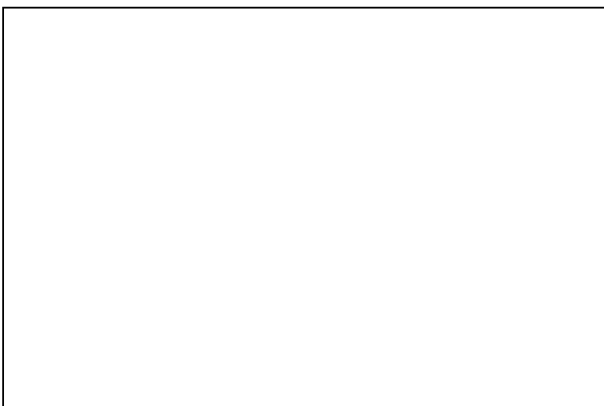
Turkije

munt: .....

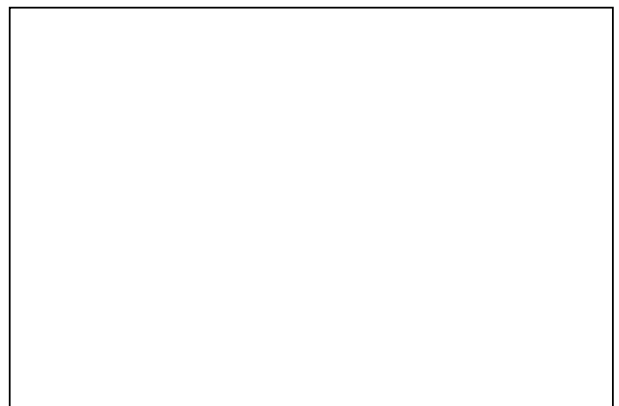
België

munt: .....

Nederland

munt: .....

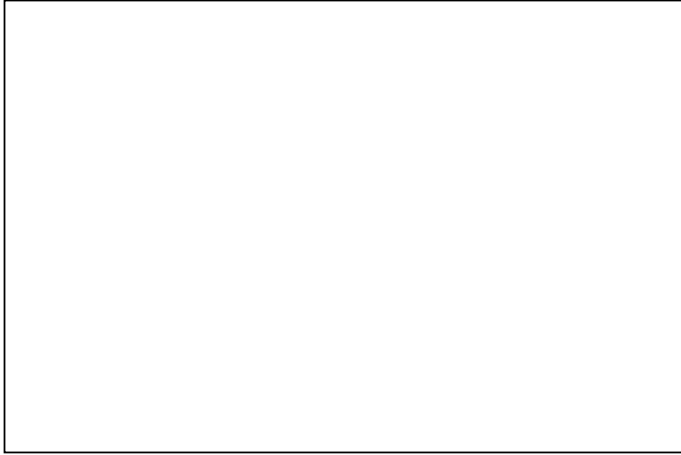

munt: .....

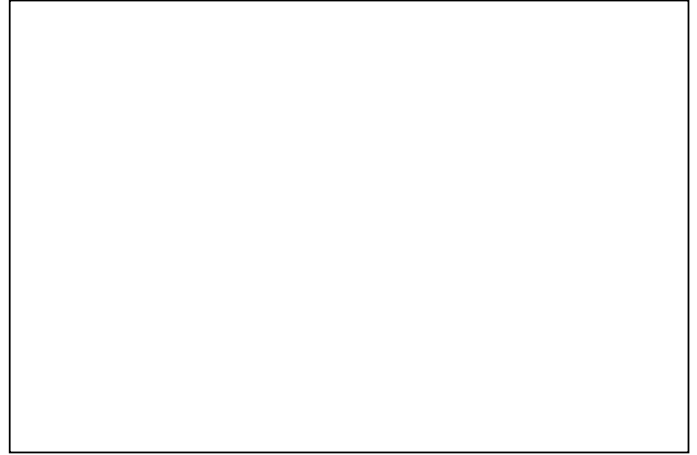

Bijlage 2: LEKKER TEKENEN (1)

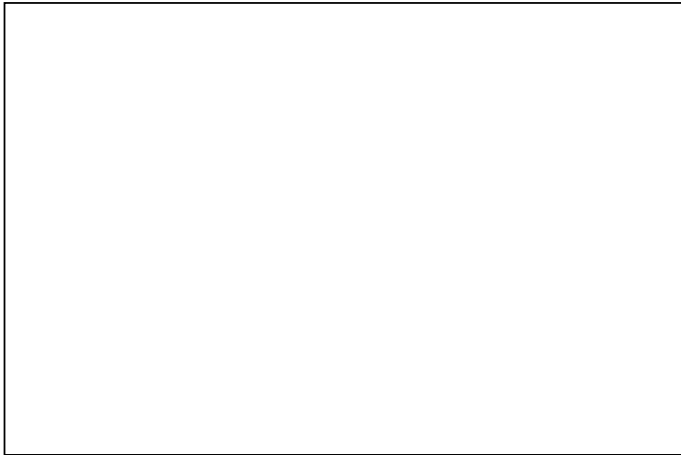
Hieronder staan ietwat gekke namen van voeding uit verschillende landen. Zoek jij op wat het is? Maak je er een tekening bij? Als je daar ook nog een recept bij noteert, heb je meteen een kookboek van de wereldkeuken.

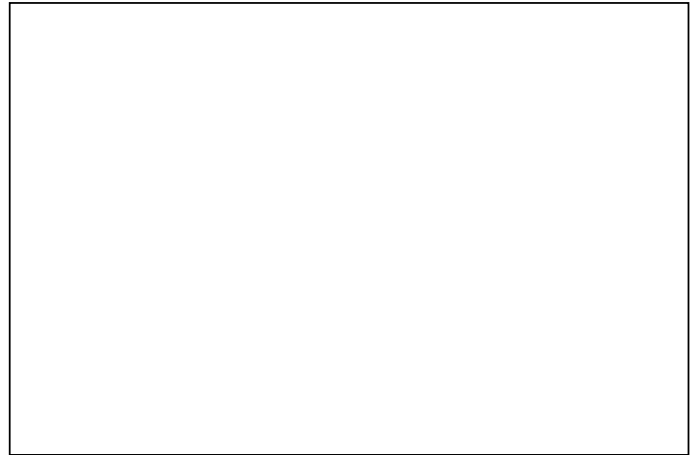
kousenband uit Suriname

ravioli uit Italië

baklava uit Turkije

harira uit Marokko

cuberdons uit België

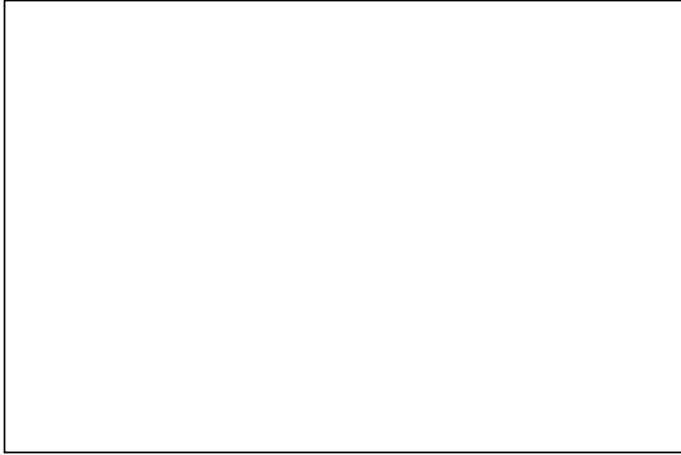

maatjes uit Nederland

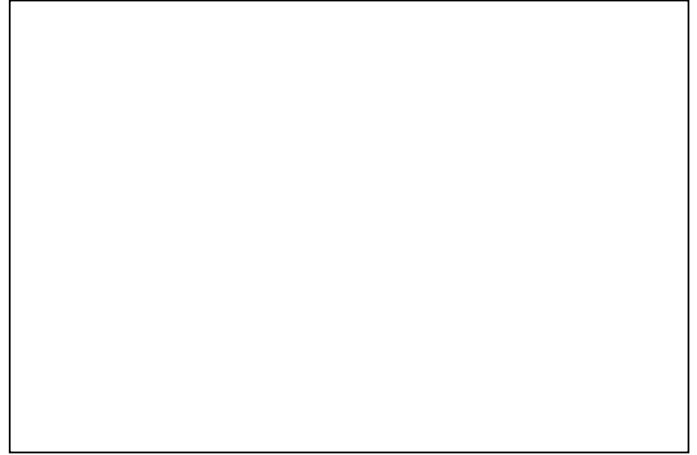

Bijlage 2: LEKKER TEKENEN (2)

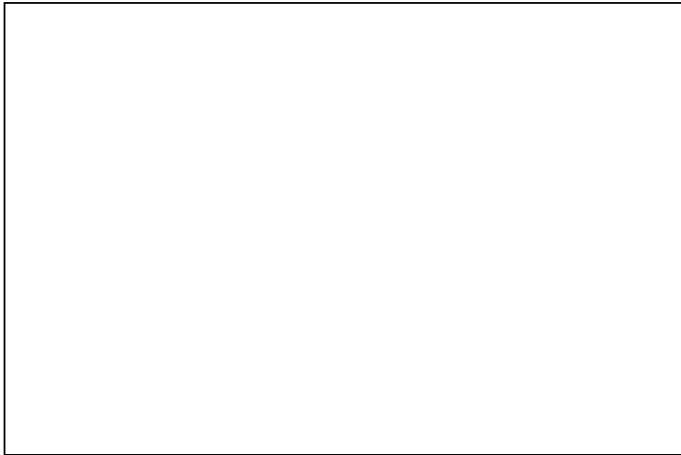
Hieronder staan ietwat gekke namen van voeding uit verschillende landen. Zoek jij op wat het is? Maak je er een tekening bij? Als je daar ook nog een recept bij noteert, heb je meteen een kookboek van de wereldkeuken.

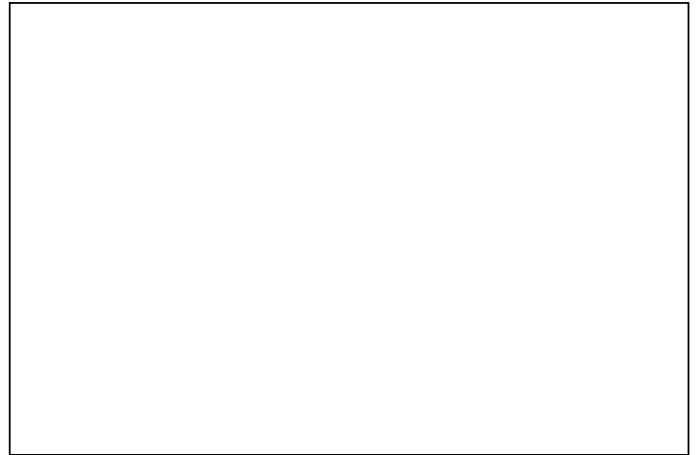
tsjap tjoy uit China

gado gado uit Indië

harissa uit Armenië

moussaka uit Griekenland

falafel uit Syrië

moambe uit Congo

Bijlage 3: GEDICHT GEZOCHT

Marokko

*In de verte:
bergen
waarop wat roodbruine huizen zijn gestrooid,
palmgroene vlekken,
olijfgroene plekken,
met hier en daar een toefje wit
van een bloeiende amandelboom.
Een kudde schapen trekt voorbij
op dit levend schilderij.*

*Op de tafel:
een tajine speelt verstoppertje met het eten
...
mijn bord
is bestrooid met couscous en ik teken
een oranje wortelveldje,
een groen paprikabedje,
witte aardappelstenen
een stukjes schaap op een rij.
Bismillah!
Smakelijk!*

Riet Wille

Dit gedicht komt uit het tijdschrift DICHTER 8: wereldnummer, een uitgave van PLINT.

Extra opdracht:

*Bied dit speciale nummer van PLINT aan in de klas.
Je kan uitleenen in de bibliotheek, het opvragen bij PLINT of bij Poëziecentrum Gent.*

Zoek of er ook van jouw land een gedicht te vinden is in dit nummer.
Illustreer jouw gedicht met een tekening of foto's.
Stel alle gedichten tentoon in de klas.

Bijlage 4: NAMEN NOEMEN

Uit welke landen komen de namen van kinderen uit jouw klas? Schrijf maar op.

Bulgaarse namen

jongens: .....

meisjes: .....

Marokkaanse namen

jongens: .....

meisjes: .....

Turkse namen

jongens: .....

meisjes: .....

Vlaamse namen

jongens: .....

meisjes: .....

Nederlandse namen

jongens: .....

meisjes: .....

..... namen

jongens: .....

meisjes: .....

..... namen

jongens: .....

meisjes: .....

Bijlage 5 (1)

Allah	Het Arabische woord voor God.	Bomen die snel groeien en ook in de winter groen blijven.	Cipres
Couscous	Het bekendste gerecht in Marokko. Het bestaat uit gestoomd griesmeel van tarwe, voorzien van vlees, groenten en kruiden. Het is te vergelijken met aardappels en pasta in Europa.	Een geestelijke van de islam. Hij heeft de belofte van armoede afgelegd. Vaak zie je afbeeldingen van dansende derwisjen waarbij hun witte kleding een hoepel vormt.	Derwisj
Dirham	De naam van de munt waarmee men in Marokko betaalt.	Een figuur die vaak voorkomt in verhalen uit Marokko. Het is een gewiekste maar toch sympathieke kerel. Mensen met veel gezag of rijkdom neemt hij graag bij de neus. Djha speelt dezelfde rol als Hodja, die vaak in Turkse verhalen voorkomt of als de figuur van Tijl Uilenspiegel in Vlaanderen.	Djha
Falafel	Balletjes van gestampte kikkererwten met kruiden die gebakken of gefrituurd worden. Het wordt vaak opgediend als vervanger van vlees.	Een openbaar badhuis waar de mensen zich kunnen wassen. Het is ook een plek om elkaar te ontmoeten en wat bij te kletsen. De moslims hebben de gewoonte om zich te wassen voor het gebed.	Hamмам

Bijlage 5 (2)

Henna	<p>Een kleurmiddel uit de bladeren van de hennastruik. Deze struik groeit in Noord-Afrika, het Midden-Oosten en India. Hij wordt gekweekt voor het gebruik van de kenmerkende orangerode kleurstof. Het middel wordt gebruikt om haar te verven en om nagels, voeten en handpalmen mee te versieren.</p>	Hodja	<p>Een heel bekend figuur in Turkse volksverhalen. Het is een gewiekste maar toch sympathieke kerel. Mensen met veel gezag of rijkelui neemt hij graag bij de neus. Hodja speelt dezelfde rol als Djha die vaak in Marokkaanse verhalen voorkomt of als de figuur van Tijn Uilenspiegel in Vlaanderen.</p>
Kalief	<p>Hij staat aan het hoofd van een kalifaat. Hij bepaalt de wetten van het islamitisch rijk. De kalief wordt aanzien als de opvolger van de profeet Mohammed.</p>	Koran	<p>Het heilig boek van de islam, zoals de bijbel voor het christendom.</p>
Lakei	<p>Een bediende die werkt aan het koninklijk hof. Hij zorgt voor de koning, de koningin en hun kinderen.</p>	Mekka	<p>De geboorte- en begraafplaats van profeet Mohammed, de stichter van de islam. Daarom is het voor elke moslim de plaats om op bedevaart te gaan. Die pelgrimstocht moet elke goede islamiet één keer in zijn leven ondernemen.</p>
Moskee	<p>Een gebedshuis van de islam, net zoals een kerk voor de christenen, de synagoge voor de joden of de tempel voor de boeddhisten. De gelovigen gaan naar de moskee om te bidden. Tijdens het bidden richten ze zich naar Mekka*.</p>	Oase	<p>Een plek in de woestijn met water en planten, waardoor landbouw daar mogelijk is. Het water komt uit een bron onder de grond. Het is ook vaak een drinkplaats voor dieren.</p>

Bijlage 5 (3)

Patrijs	Een andere naam voor een veldhoen. Het is een vogel die op akkers woont en hij is familie van de fazant. De vogel komt voor in Europa en Azië.	Een plant die aan de waterkant groeit. Riet wordt gebruikt als bedekking voor een dak en het maken van rietmatten en rietschermen.	Riet
Rifgebergte	Een gebied in het noorden van Marokko. Het bestaat niet alleen uit bergen, maar ook uit vlaktes die geschikt zijn voor landbouw.	Niet volledig verbrand afval van steenkool.	Sintels
Sultan	Een hoge rang binnen de adel van de moslims. De betekenis komt overeen met keizer, koning of prins. De vrouw of moeder van de sultan, heet sultane.	Een (stenen) stoofpot die vooral in Marokko wordt gebruikt. Als vlees gebruikt men kip of schaap, met daarnaast heel veel groenten. Een tajine bestaat uit twee delen: een ronde schaal met daarop een hoog deksel in de vorm van een kegel.	Tajine
Tsaar	Een andere naam voor koning of keizer in landen als Bulgarije en Rusland.	Dit werktuig werd vroeger gebruikt in de landbouw, om met de hand gras of graan te maaien. Een zeis is een lang gebogen, scherp mes dat aan een stok bevestigd is.	Zeis

— ❧ — DE SLANGENGEEST — ❧ — EN DE TOVERSPIEGEL

Een houthakker heeft één zoon, Mustafa.
Op een dag wordt de vader ernstig ziek.
Hij roept Moustafa bij zich en zegt:
‘Mocht ik sterven, zet mijn werk dan verder
en ga elke dag naar het bos.
Je mag zoveel bomen kappen als je wil.
Aan de rand van het bos staat een cipres,*
die **moet** je laten staan.’
Twee dagen later sterft de vader.
Mustafa begraaft hem.
Zoals beloofd zet hij zijn vaders werk verder:
hij kapt bomen in het bos,
en laat de cipres staan.
Op een dag bekijkt hij die boom van dichtbij.
Hij denkt hardop:
‘Wat zou er zo bijzonder zijn aan die cipres?
Hij zou mij aardig wat geld opbrengen.’
Mustafa heft zijn bijl in de hoogte
om ze op de stam te laten neerdalen ...
Niet te geloven!
De cipres komt in beweging en loopt weg.

'Te gek!' denkt Mustafa.
'Een boom die kan lopen!'
Hij bestijgt zijn ezel
en gaat de boom achterna.

Uren en uren gaan voorbij ...
Het lukt Mustafa niet de cipres in te halen.
Als de schemering valt,
bindt Mustafa zijn ezel vast aan een boom
en strekt zich uit in het gras.
'Als het ochtend wordt,' besluit hij,
'zet ik mijn zoektocht verder.'
Als hij die morgen ontwaakt,
is het even schrikken:
van zijn ezel blijft enkel de karkas over!
'Dan ga ik maar te voet verder,' zucht hij.

Mustafa loopt in de richting
van waar hij de cipres laatst zag.
Al snel ziet hij de boom
maar inhalen lukt niet.
Wanneer Mustafa even halt houdt,
blijft ook de cipres staan.
Wanneer Mustafa sneller loopt,
beweegt ook de boom zich rapper.
Na 2 dagen komt Mustafa op een open plek.

Daar ziet hij een vreemd schouwspel:
een olifant en een slang vechten met elkaar.
Mustafa gelooft zijn ogen niet:
de slang verslindt de olifant.
De slagstanden blijven echter in haar keel steken
en priemen naar buiten.
De slang smeekt:

*'Alsjeblief, doe wat ik zeg
en haal die slagstanden weg.
Ik zal mijn dankbaarheid tonen
en je rijkelijk belonen.'*

Mustafa neemt zijn bijl
en met alle kracht die hij heeft,
hakt hij de slagstanden af.
Dan slokt de slang de olifant naar binnen.
De slang sist opgelucht:

*'Dank je wel, jongeman.
Hier krijg je geen spijt van.'*

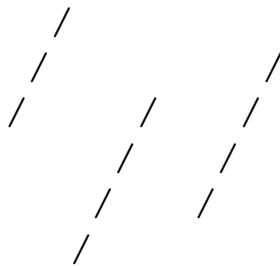

Samen begeven ze zich op pad.
Als ze bij een bron komen,
sist de slang:

*'Hier neem ik een bad, het duurt niet lang.
En wat er ook gebeurt, wees niet bang.'*

Als de slang in het water plonst,
breekt er een enorme storm los.
De ene bliksemflits

volgt de andere op.

De donder roffelt aan één stuk door.
Van zodra de slang het water uit komt,
wordt alles weer rustig.
Samen vervolgen ze hun weg,
tot ze op een vlakte een huisje zien.
'Dat is het huis van mijn moeder,'
wijst de slang.

*'Zeg dat je een bloedverwant bent,
als mijn moeder je niet herkent.
Ze zal je vast welkom heten
maar dit mag je niet vergeten.
Biedt ze koffie aan?
Drink er **niet** van!
Biedt ze vlees aan?
Eet er **niet** van!*

*Waar je zeker moet om vragen?
Dat spiegeltje in de kamer,
dat moet je naar buiten dragen.'*

De slangengeest klopt aan de deur.
Een oude vrouw doet open.
De slang knikt naar zijn moeder
en stelt Mustafa voor:

*'Dit is mijn moeder.
Kom binnen broeder.'*

'Waar heb je die nu weer ontmoet?'
moppert de vrouw.

*'Ik had niet goed opgelet.
Hij heeft mijn leven gered,'*

legt de slang uit.
Alles loopt zoals voorspeld.
De moeder biedt Mustafa koffie aan
en een stuk gebraden vlees.
'Nee, dank u,' weigert Mustafa.
'Ik heb niet zoveel tijd.
Maar wanneer u mij toch iets wil geven ...
Dat spiegeltje daar in de hoek,
dat zou ik heel graag hebben.'
Daar voelt de vrouw weinig voor.
De slangengeest spoort haar aan:

*'Geef dat spiegeltje maar.
Ik ben hem heel dankbaar.'*

Moeder...
Tegen haar zin,
haalt de moeder het spiegeltje van de muur
en geeft het aan de vriend van haar zoon.
Mustafa moffelt het gauw in zijn zak.
Hij neemt afscheid van de slang en de moeder.
Terug buiten vraagt hij zich af
wat hij met dat spiegeltje moet doen.
Hij haalt het tevoorschijn en kijkt erin.
Plots staat er een reus voor hem.
Zijn ene lip raakt de hemel,
zijn andere de aarde.
Mustafa zou staan schudden en beven
als de reus niet vriendelijk zei:

*'Salaam. Gegroet. Hier ben ik dan.
Wat zijn uw bevelen, sultan?'*

'Mmm ...' doet Mustafa alsof hij nadenkt.
'Een lekker maaltje zou mij wel smaken.'
Meteen staat er een gedekte tafel klaar.
Ze is beladen met de lekkerste spijzen
en een fles heerlijke wijn.
Na de maaltijd
kijkt Mustafa opnieuw in de spiegel.
Weer staat de reus voor hem.

*'Salaam. Gegroet. Hier ben ik dan.
Wat zijn uw bevelen, sultan?'*

'Zorg voor een goed bed
en een zangeres om mij in slaap te zingen.'
Meteen worden zijn wensen vervuld.

Verkwikt wordt hij de volgende dag wakker.
'Wat een geluk dat ik die geest ontmoette,'
denkt Mustafa met een glimlach.
'En die cipres ben ik ook dankbaar.
Even nadenken ...
Wat zou ik nu nog kunnen wensen?
Ha, ha ...
Misschien de dochter van de sultan*?
Ik hoorde dat iedereen die haar ziet,
stil wordt van haar verschijning.'
Mustafa kijkt in de spiegel.

*'Salaam. Gegroet. Hier ben ik dan.
Wat zijn uw bevelen, sultan?'*

'Verplaats mij naar een nieuw paleis
en laat de sultane naast me zitten.'
Als Mustafa weer opkijkt,
zijn de bomen en de lucht verdwenen.
Prinsheerlijk zit hij in een zetel,
met de dochter van de sultan naast zich.
Die is niet alleen slim en knap
maar ook erg lief voor hem.
Twee harten gaan sneller kloppen.
Ze kussen en omhelzen elkaar,
leven in een wereld van vreugde en genot.
Maar hier eindigt het sprookje niet!
De sultan is minder gelukkig
als hij merkt dat zijn dochter spoorloos is.
Hij laat het hele paleis doorzoeken,
de stad,
het land,
maar zijn dochter blijft onvindbaar.

Het paleis ligt er altijd netjes bij
en op de feestelijk gedekte tafels
verschijnen elke dag de heerlijkste spijzen.
Toch is er geen enkele bediende te zien.
Hava snapt er niets van.
Hoe kan dat toch?
Ze vraagt om uitleg aan de sultane.
Die wimpelt de vraag weg:
'Vraag dat maar aan mijn man.'
Het blijft wachten op het juiste moment.
Op een avond lukt dan toch,
eindelijk ontmoet Hava de heer des huizes.
Hava blijft maar vragen en zagen
tot Mustafa het woord **toverspiegel** laat vallen.
Daar wil Hava meer over weten.
Ze smeekt de sultane de spiegel te mogen zien.
Die zucht echter:
'Niemand mag erin kijken, zelfs ik niet.'
'Verklap mij dan waar hij verborgen zit,'
smeekt Hava dag na dag.
De prinses geeft toe en fluistert:
'Daar boven in die kast, in het linker laatje,
de sleutel ervan ligt onder het tapijt.'
Als de sultane 's middags een dutje doet,
haalt Hava de spiegel stiekem uit de kast.

Als ze erin kijkt, hoort ze:

*'Vrouwe. Salaam. Gegroet.
Zeg maar wat ik doen moet.'*

'Breng mij en de sultane
terug naar het paleis van haar vader.
Zorg ervoor dat **dit** paleis afbrandt.'

Als Mustafa die avond thuiskomt,
is zijn paleis niet meer dan een hoop as.
Zijn kat loopt miauwend rond.
'Wel alle duivels!' brult hij.
'Dat heeft die ouwe op haar geweten.'
Mustafa zoekt de buurt af
en bestookt iedereen met vragen.
Niemand weet waar zijn prinses is.
Niemand weet hoe zijn paleis is afgebrand.
Hij moet het dus verder gaan zoeken.

Ook Mustafa steekt de zee over.
Net als Hava klopt hij bij het paleis aan
om werk te vragen.
Hij heeft geluk
en mag starten als koksmatje.
Mustafa houdt zijn oren en ogen goed open.
Zo verneemt hij dat de sultane terug is,
nadat ze een hele tijd spoorloos was.
Mustafa doet zijn uiterste best in de keuken
en wacht zijn kans af ...
Wanneer de kok ziek wordt,
moet Mustafa hem vervangen.

Hij kruidt en ruikt,
hij kookt en stooft,
hij roert en proeft,
hij maalt en braadt.

Mustafa wil iets bijzonders doen.

Hij bakt de heerlijkste taart
en stopt er een papiertje in met zijn naam.

Het bordje met het juiste taartpunt
moet bij de sultane terechtkomen.

Dat lukt!

De prinses vindt het papiertje
en leest de naam van haar geliefde.

Haar hart maakt een sprongetje.

Even later brengt Mustafa de koffie.

Terwijl hij langzaam inschenkt,
fluistert hij zijn verhaal in haar oor.

‘Dat Hava het spiegeltje heeft gevonden.

Dat zijn paleis is afgebrand.

Dat hij zo blij is haar terug te zien.’

En de sultane fluistert haar verhaal terug.

‘Dat als dank omdat zij terug is,

Hava benoemd is tot eerste hofdame.

Dat ze nu overal vrije toegang heeft.’

Daar maakt Hava inderdaad gebruik van.

Ze ziet en hoort alles.

Altijd houdt ze de sultane in het oog

en ziet haar smoezen met Mustafa.

Hava had die koksmaat meteen herkend.

Dus neemt ze haar toverspiegel

en wenst Mustafa terug vanwaar hij kwam ...

Daar staat Mustafa dan,

opnieuw naast de hoop as.

Zijn kat loopt nog steeds miauwend rond.
Omdat ze geen lekkere hapjes meer krijgt,
maakt ze nu jacht op muizen.
Maar er zijn zoveel muizen gesneuveld,
dat er amper een paar overblijven.
De koning van de muizen ziet Mustafa zitten,
met zijn hoofd tussen de schouders.
'Ook problemen?' piept de koning der muizen.
'En of,' zucht Mustafa.
Hij vertelt het verhaal van de toverspiegel,
zijn mooie sultane en de lelijke Hava.
'Ik wil je helpen,'
biedt de koning van de muizen aan.
'Maar op één voorwaarde:
dat je die vervloekte kat de nek omdraait!'
Het steekt Mustafa wel in het hart
maar als hij moet kiezen tussen die kat
en zijn vrouw dan weet hij het wel ...
Wat later ligt de kat dood tussen de as.
Samen met de muizen beraadt Mustafa een plan.
De koning informeert bij zijn muizenvolk
wie iets afweet van Hava en de spiegel.
Zo verneemt hij het nieuws.
Dat Hava elke avond de spiegel neemt
en hem verstoppt onder haar hoofdkussen.
De koning stuurt drie muizen op pad.
Ze wachten tot het donker is en stil.
Dan springen ze op het bed van Hava.
Met haar staart,
kriebelt één van de muizen in Hava's neus.
'Hatsjie!' doet de vrouw.
Even tilt ze haar hoofd op:
meteen grissen de twee andere muizen
de spiegel weg.

Als Mustafa de spiegel terugziet,
springt hij een gat in de lucht.
Hij bedankt de muizen met lekkere hapjes
en kijkt dan meteen in de spiegel.

*'Salaam. Gegroet. Hier ben ik dan.
Wat zijn uw bevelen, sultan?'*

'Ik wil mij uitrusten met gouden wapens
en het beste paard van de wereld.
Ik wil ik een leger met de beste soldaten
en een vloot om ons overzee te brengen.'
In een oogwenk
zit Mustafa geharnast te paard.
Voor hem staat een groot leger
waarvan hij het einde niet zien kan.
De hele troep stapt naar het strand
en scheept in op een vloot schepen.
Zo komen ze bij het paleis van de sultan.
Nooit zag hij zoveel soldaten bij elkaar.
Vechten had echt geen enkele zin.
Dus laat de sultan een witte vlag wapperen.
Trots schrijdt Mustafa de poort naar binnen.
Hij eist de dochter van de sultan op.
De sultan zit te bibberen en te beven.
Hij is zo bang dat hij niet alleen zijn dochter
maar ook zijn rijk aan Mustafa schenkt.
Hava krijgt de straf die ze verdient.
Mustafa en zijn vrouw leven nog lang en gelukkig.
En de sultan?
Die wordt benoemd tot baas van de bieb
en kamerheer van de bovenste rang.
Tenslotte is hij familie.

(uit: Turkse sprookjes)

